

A múlt kötelez

Interjú Volentics Gyula képviselővel

Hogyan lett szülőföldje krónikásává?

A család mindkét ága a 18. század óta a településen lakik. Ez fontos nekem. Vannak gyökereim, tudom honnan jövök és hová tartok. Itt születtem és ragaszkodom is a rög-höz, mely őseimnek is otthont adott.

Nagyanyám sokáig sződi templomi előénekes volt, és már évtizedekig ő is feljegyezte a helyi elhunytak nevét, de megörököltem tőle összegyűjtött népegyes füzeteit, búcsújárás kazettáit is. Testvére, *Volentics Erzsébet* népművészként előrajzoló, hímzőnő volt, akinek maradandó munkásságával a *Néprajzi Múzeumban* szembesültem, de édesapám is összeszedett a faluban minden néprajzi, vagy érdekesnek tűnő használati tárgyat. A gyűjtést én is folytattam, ezért ma már a garázsomban az ökorjáromtól a cséphadarón át a templom padlásáról való 250 éves óriás kovácsoltvas szögig sok minden összegyűlt. Egy a fontos: a tárgy Szódról származzon. Remélem ezt a gyűjteményt a sok-sok fotóval együtt sikerül egy állandó sződi helytörténeti kiállításon bemutatnom.

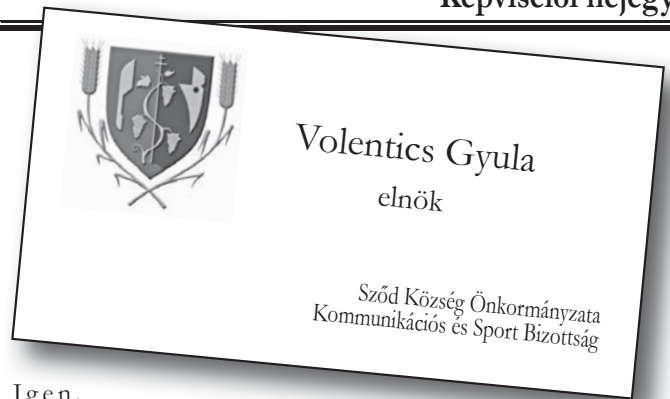
Amikor jó tíz éve elkezdtem a helyi közéletben részt venni, akkor tudtam meg, hogy egy fővárosi levéltáros megbízást kapott a település történetének megírására. Évekig vártunk, de nem kaptunk tőle kiadható kéziratot, pedig én szívesen olvastam volna a falu múltjától ugyanúgy, ahogy *Mészáros Laci bátyám* korábban megjelent írásait is mindig szerettem. Ezek után gondoltam egy nagyot és elkezdtem rendszerezni a nálam lévő, Szóddal kapcsolatos okmányokat, adatokat. Több mint öt éves anyaggyűjtés és szerkesztés után így született

meg a több mint 600 oldalas *Sződ község történeti monográfiája 1255-2005* című, szép kiállítású könyvem, melyet az önkormányzat négy éve, a település 750. születésnapjára adott ki.

Azt mondják az igaz szerelem nem múlik el az idő múlásával, legfeljebb csillapodik. Így jártam én is, és a könyv megjelenése után eszembe sem jutott, hogy a Szódra vonatkozó adatok gyűjtését abbahagyjam. Valamiféle belső kényszerrel hajtott misszós tevékenység, olyan értékmentés a feledésbe menő események, szokások, életrajzok, tárgyak, fotók összegyűjtése, amely úgy gondolom a következő generációknak már sokkal nagyobb feladatot jelentene.

Sikeres volt a könyv megjelenését megelőző évben a könyvtárátadás napján *Czinege* („Futár”) *Pityunak* a szobraiból általam szervezett csodaszép kiállítás is. Személyes sikerként könyvelem el azt, hogy sikerült kijármnom, hogy a *Hősök szobrát* felújítsuk, mely a szobornak helyet adó térrel együtt 2004-ig siralmas képet mutatott. 2007-ben a 40 éves új iskolaépület kapcsán rendezett iskolatörténeti vetélkedő lezárásaként 185 iskolás kezébe adtam az általam kiadott és finanszírozott 36 oldalas iskolatörténeti füzetet, tavaly pedig a helyi *Mária Terézia legendát* sikerült egy szép, nivós kiadványban megjelentetni. Ez utóbbi kutatás eredményét legutóbb márciusban a *Honismeret* *Napja* alkalmából a *Magyar Nemzeti Múzeum Pollach-termében* ismerttettem a közönséggel.

Találkozhatunk a nevével fémjelzett írásokkal a környék településeinek lapjaiban is. Oda miért és miről ír?

Igen.

A Sződiek Híradója című újságon kívül a környező települések; Vác, Sződliget, Göd, Dunakeszi, Vácrátót, Csörög önkormányzati lapjaiban, folyóiratokban, valamint helytörténeti könyvekben (*pl. Gödi Almanach sorozat*), lexikonokban (*Révai Új Lexikona, Magyar Katolikus Lexikon, Önkormányzati Lexikon*) ez elmúlt években több száz oldalnyi, Szódról, a sződi emberekről szóló hosszabb-rövidebb cikkem, tanulmányom, szócikkem jelent meg. Remélem ezzel is sikerül öregbíteni szeretett szülőfalum jó és egyre jobb hírét!

Legutóbb a *Várak, kastélyok, templomok* magazinban a gödi *Schöffler kastély* történetét, *Pusztamérges* település templomépítéséről, pedig a Csongrád megyei *Megyeszéle* lapban jelent meg anyagom.

Egy-egy érdekesnek tűnő fotóért, interjúért elutazom bárhova. Így jutottam el Nagykanizsára *Gajary Géza* volt földbirtokos unokájához, két hete pedig *Könyves László* kántor-tanító menyénél jártam a Bécsi úton. *Pozsonypüspök* is vár egy érdekes anyag: az ott élő, sződi születésű *Jan Volentics* („*Mozis*”) az 1946–1948 között áttelepült sződiek sírjait kutatta fel és egészítette ki adataimat. Több levélváltásom volt *Szalachyék* Ausztriába és Belgiumba, *Czettler Antallal* Svájcba, *Nemeskéri-Kiss Miklóssal* Franciaországba és még sorolhatnám. Sok értékes képet, információkat kaptam tőlük.

A publikációkon kívül szerepeltem a *Magyar Katolikus Rádió*, a *Petőfi Rádió*, a *Dunakanyar Rádió*, a *Budapest Rádió*, az

Elektro

Signal Tv, a *Dunakanyar Kistérségi Tv*, az *Inside Tv* műsoraiban, minden esetben helytörténeti vonatkozású anyaggal, riporttal.

Ha jól tudom érdeklődése csupán hobbi, nem humán szakon szerzett diplomát?

Igenis meg nem is. Nem vagyok történész, csak helytörténész. Tíz éve a váci hittudományi főiskolán szereztem meg katolikus hittanári diplomát, azonban egy percig sem tanítottam. Kedvenc tanárom a mostani segédpüspök, *Varga Lajos* volt, akinél még külön tárgyként az *ars sacrát* is felvettem. Tizennyolc éve pénzügyi ellenőrzési területen dolgozom. Először – Miletin Istvánné, akkori vezető hívására – mint a társadalombiztosítási kirendeltség ellenőre, majd később önállósulva önkormányzati belső ellenőrként lettem ismét diák. 2002-ben a *Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Karán* pénzügyi vállalkozási szakértő, idén nyáron, pedig a *Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karán* szereztem meg immár harmadik, önkormányzati pénzügyi szervező diplomám. Közben két rövidebb kurzuson közbeszerzési szakértő és belső ellenőrzési szakértő szakképzettséget is szereztem. Nem szeretek unatkozni, ezért vagy tanultam, vagy pedig könyvet írtam, esetleg mindkettőt párhuzamosan az elmúlt 15 évben. Remélem végzettségeimet sikerül még kamatoztatnom a helyi közéletben.

Legutóbb egy emléktábla avatásra invitálta a település lakóit. Hogyan született az ötlet?

Értékvesztő és értéktévesztő korunkban ma is nagy szükség volna valós emberi értékekre, példaképekre. Októberben a sokoldalú *vitész Székely Jenő* tanító emléktábláját helyeztük el a szódi üzlet falán. Csak azt szerethetjük igazán, amit, akit jól ismerünk. Minél több információt tudtam meg e tanító életéről, annál inkább úgy éreztem emlékémet ápolnunk kell. Úgy gondoltam ennek a kiváló embernek az emlékére a képviselői tiszteletdíjamból is áldozni kell, így készítettem el a meghívót, a márványtáblát és az emléklapot. Az bizonyosodott, nem csak intézményi keretek között tehetünk Szódiért. Elhatározás, tenni akarás kérdése sok minden. Az emberektől kapott visszajelzés a fizetség a befektetett energiáért. A sikeres táblaavatáson jó volt látni a sok ismerős arcot!

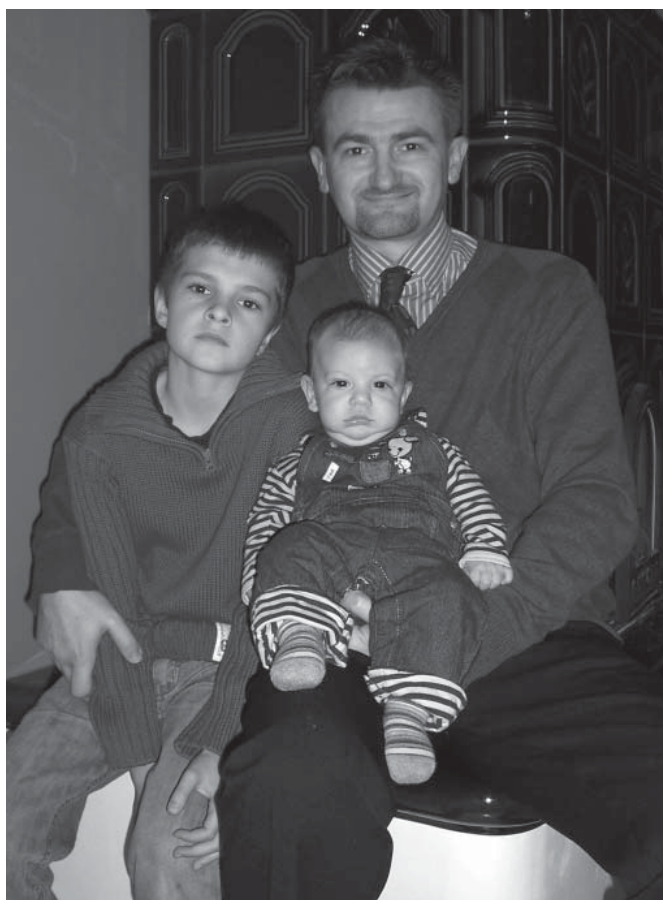
Melyek a jövőre vonatkozó tervei? Milyen célokat tud még kitűzni maga elé?

Ami sokáig terv volt, mára valósággá lett, ugyanis sikerült megalapítanom a *Szódi Helytörténeti Alapítványt*. Ezen keresztül szeretnék könyveket, kiadványokat, CD-ket megjeleníteni Szódról, de a szódi papok sírhelyeinek gondozásától a településmarketing fejlesztéséig sok célt határoztunk meg. A *Szódi Helytörténeti Füzetek* sorozat 3. köteteként jövőre megjelenő *Tablók könyve* című könyvben az elmúlt 60-70 évben készült, több mint 80 iskolai csoportképről kb. 1600 szódi fiatal fog ránk tekinteni. Érdekes feladat és kihívás az anyag összegyűjtése az arcok beazonosítása. Remélem sokan örülni fognak a könyvnek, mely osztálytalálkozókat szervezéséhez is hasznos segítséget fog nyújtani. De tovább

nem halogatható a szódi hadifoglyok összeírása sem, melyhez *Kelemen Jani bácsi* ígért segítséget, de ezen kívül több tudatnyi nagyobb tanulmányom van már előkészítve.

A képviselői-testület tagjai között sokáig a legfiatalabbnak számított. Hogyan értékeli az elmúlt évek munkáját?

Ez harmadik ciklus, melynek munkájában részt veszek. Tizenegy éve a szociális, majd a pénzügyi bizottságban kül-

sős tagként kezdtem el az önkormányzati munkát, oda még *Serfőző János* és *Kalaniz István* hívtak. 1998-tól írok a helyi lapba, melynek szerkesztését a testület 2001-től bízta rám. Állíthatom, a messze környék legnívósabb önkormányzati újságját sikerül társaimmal negyedévről negyedévre összeállítanunk, melyet már várnak az olvasók. 2002 és 2006 között az egészségügyi és szociális bizottság elnöke voltam, majd 2006-tól

a település hivatalos weblapjának és újságjának szerkesztése, valamint a sporttal kapcsolatos koordinációs feladatok tartoznak az általam vezetett bizottsághoz. A testületben, annak ellenére, hogy vannak súrlódások, véleménykülönbségek, talán nem túlzás kijelenteni, sikerült baráti kapcsolatot kialakítanunk egymással. Igaz, sok minden megváltozott az elmúlt nyolc év alatt, de az elért eredmények önmagukért beszélnek. A kistérségi társulás belső ellenőrzési vezetőjeként az elmúlt években volt

elégítő apróbb dolgok is fontosak kell legyenek.

Legutóbb az október 23-ai ünnepi beszéd megtartására kért fel a helyi iskolavezetés, de *március 15-én* a csörögi megemlékezés beszédére is engem kért fel Csörög polgármester asszonya. Jó érzéssel tölt el az, hogy három éve a parókia felújítására sikeresen állítottam össze a pályázati dokumentációt, melynek eredményeképpen az *NKA-nál két milliót* sikerült nyernünk.

Azt kijelenthetem: a helytörténeti tevékenységet, az újságírást akkor is csinálnám, ha nem lennék megválasztott képviselő! Bár talán egyeseknek furcsa, hogy írásaimmal én nyomot akarok hagyni az életben, ezért aztán vannak, akik örömmel kritizálnak. Persze csak azt lehet bírálni, aki letesz valamit az asztalra. Erre mondta Széchenyi: „*Legyünk jó hazafiak, de inkább vállalj, mint szájjal!*” Én pedig ezt azzal egészíteném ki: cselekedni kell, nem csak beszélni a feladatokról. Az olcsó népszerűség-hajhászás önmagában nem teljesítmény.

Ennyi időáldozatot hogyan tud tolerálni a család?

Tény: naponta órákat foglalkozom a falu múltjával. Rajtam kívül talán csak a polgármesterünknek tölti ki ennyire az idejét a faluval történő foglalkozás, a jó értelemben vett szolgálat. Ezt a kutatást csak elkezdni lehetett, abbahagyni nem lehet soha, nekem Sződ marad a világ közepe! Viccesen azt szoktam mondani már azt is tudom; a szódi bíró 150 éve hányas cipőt hordott. Családom mindennapi munkám nyugodt és zavartalan végzését biztosítja. *Krisztfinával 19 éve* ismerjük egymást, két szép gyermekünk született: *Krisztfé 9 éves, Gergő pedig 4 hónapos*. Talán valamelyikük egyszer átveszi a stafétabotot...

Köszönöm a beszélgetést!